

Касов апарат 703М

**КАСОВ АПАРАТ
703М
ИНСТРУКЦИЯ ЗА
ЕКСПЛОАТАЦИЯ**

Съдържание

Съдържание	2
ВЪВЕДЕНИЕ.....	5
Технически параметри.....	5
Функционални параметри	5
Как да се четат описаните примери.....	5
Съставни части на ЕКАФП Error! Bookmark not defined.	
Клавиатура.....	6
Принтер.....	6
Зареждане на хартиената ролка	6
Интерфейси.....	6
Подготовка за работа	7
Достъп до режимите на работа на ЕКАФП	7
Въвеждане на букви	7
Текстов редактор.....	7
Режим ПРОГРАМИРАНЕ	9
Програмиране на знамена	10
Печат на програмираните знамена	11
Въвеждане в експлоатация на касата	12
Програмиране на артикули	12
Програмиране на бар-код за артикула	13
Печат на параметрите на избрания артикул	13
Програмиране на департаменти.....	13
Печат на параметрите на департамента	13
Програмиране на данъчни групи.....	13
Печат на програмираните ставки.....	14
Програмиране на оператори.....	14
Печат на параметрите на операторите	15
Програмиране на плащания	15
Печат на параметрите на плащанията	16
Режим на тестове.....	16
Тест на принтера	16
Тест на индикацията	16
Тест на клавиатурата	16
Тест на комуникацията.....	17
Тест на фискалната памет	17
Тест на програмното осигуряване	17
Режим РЕГИСТРИРАНЕ.....	18
Регистриране в търговски обект	18

Продажба по департаменти.....	18
Продажба с умножение	18
Продажба по артикули	19
Продажба по артикули с програмирана цена	19
Продажба по артикули със свободна цена	19
Продажба по артикули с умножение	19
Натрупване на продажба посредством баркод скенер	19
Въвеждане на количество от електронна везна	20
Корекция на натрупване.....	20
Анулиране на сметка	20
Индициране на междинна сума	20
Отстъпки и надбавки	21
Стойностни отстъпки и надбавки.....	21
Процентни отстъпки и надбавки	21
Приключване на бона	22
Приключване с плащане в брой	22
Приключване на бона с друг вид плащане	22
Частично приключване на бона.....	23
Изчисляване на ресто	23
Регистриране в ресторант.....	24
Регистриране по открита сметка	24
Излизане от сметката.....	24
Печат на групови бонове.....	25
Приключване на сметка	25
Бърза поръчка.....	26
Служебно въвеждане и извеждане на суми.....	Error!
Bookmark not defined.	
Режим ОТЧЕТИ	27
Отчет по артикули	27
Отчет по департаменти.....	28
Отчето по оператори.....	29
Отчет на отворени сметки	30
Дневен X отчет	32
Дневен Z отчет	34
Отчети от фискалната памет	36
Подробен отчет по дати	36
Подробен отчет по дати	37
Съкратен отчет по дати	38
Подробен отчет по записи.....	38
Съкратен отчет по записи	39
Грешки при работа с касовият апарат.....	41

Касов апарат 703М

Грешки при работа с фискалната памет.....	41
Други грешки	42
Грешка в паметта	42
Изключване на касата по време на печат.....	42
Комуникация с компютър	43
Фискален принтер	43
Работа ON-LINE.....	43
Работа OFF-LINE	43
Програмиране на артикули от компютър	43
Работа с бар-код скенер.....	44
Работа с електронна везна.....	44

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата инструкция съдържа необходимата информация за конструкцията, организацията и функционалните възможности на Електронен Касов Апарат с Фискална Памет (ЕКАФП) 703М. Дадени са указания за подготовката за работа, правилната експлоатация и съхранение на касовият апарат.

Технически параметри

Параметър	Стойност
Размери	300x290x120мм
Тегло	3 кг.
Захранващо напрежение	220V/50Hz
Широчина на хартиената лента	57мм
Диаметър на хартиената лента	50mm
Клавиатура	35 клавиша
Индикация	Два 10 разрядни 7 сегментни инд.
Принтер	Високоскоростен 8 иглен принтер
Отпечатвани символи на лента	24 символа
Памет	RAM с обем 128к
Фискална памет	EPROM с обем 1050 записа

Функционални параметри

Параметър	Стойност
Брой артикули	2200
Брой департаменти	9
Брой оператори	10
Брой валути	3
Брой данъчни групи	8

Как да се четат описаните примери

В инструкцията за работа с ЕКАФП са дадени примери, като е посочена клавишната последователност, информацията, която се извежда на дисплея на касата, както и информацията, която се отпечатва на принтера.

За да се укаже клавишна последователност се използват означенията **1** **2** **3** **TT**

За да се покаже информацията, която се извежда на екрана се използва означението **Стока 1 0.22**

Клавиатура

PF	C	VD	X	TBL	NB	PLU
<	7	8	9	D4	D8	D9
>	4	5	6	D3	D7	PY
%-	1	2	3	D2	D6	STL
%+	.	0	00	D1	D5	TL

Принтер

1. Касовият апарат е оборудван с матричен принтер. За нормалната работа на касата е необходимо да се работи с качествени консумативи. В касата се зарежда една химизирана двойна лента с ширина 57мм.

Зареждане на хартиената ролка

В касовият апарат има вградени датчици, които следят за наличие на хартия. При свършване на хартията в ролката касовият апарат се блокира до зареждане на нова хартия. Докато няма хартия касовият апарат издава звуков сигнал, а на индикацията се извежда "END PAPER".

След подаване на хартия с помощта на клавиш **PF** се издърпва бавно докато се зареди и се покаже над принтера.

Ако хартията свърши по време на печат след зареждане на нова ролка касовият апарат продължава печата, а с бутона **PF** може да се повдигне хартията.

Интерфейси

В касовият апарат има вградени интерфейси за връзка с:

1. Персонален компютър
2. Баркод скенер – RS232
3. Ел. везна – тип ОТ.

Подготовка за работа

Инсталирането на ЕКАФП се извършва от упълномощен сервизен специалист. Програмират се данните на собственика на ЕКАФП, както и параметри като оператори, артикули и др.

Достъп до режимите на работа на ЕКАФП

Промяната на режима на работа на ЕКАФП се осъществява с ключалка с 7 положения. Завъртайки ключа по посока на часовниковата стрелка последователно се сменят:

1. „**R**” -Режим регистриране
2. „**OFF**”-Индициране на часа
3. „-”-Индициране на датата
4. „**R**” -Режим регистриране
5. „**X**”-Отчети без нулиране и отчети на фискалната памет
6. „**Z**”-Отчети с нулиране и отчети на фискалната памет
7. „**P**”-Програмиране и тестове

Ако за съответния режим има програмирана парола, то тя първо се въвежда, след което се натиска **TL** . По подразбиране режимите нямат програмирани пароли.

Въвеждане на букви

В режим ПРОГРАМИРАНЕ се налага да се въвежда буквено-цифрова информация. Това се прави чрез въвеждане на двуцифров код. Това е ASCII код, който се образува като комбинация от цифри и латинските букви от А до F. Клавишите с които се въвеждат кодовете са дадени на следната фигура:

7	8	9	D	
4	5	6	C	
1	2	3	B	F
	0		A	E

Текстов редактор

Когато се въвеждат текстове се влиза в режим на текстов редактор. На индикацията се извежда подканващ символ **_** . Възможно е и директно въвеждане на букви от кирилицата (само главни). Това става като еднократно се натисне клавиша **mod** и се преминава в

регистъра означен с буква от кирилицата над основната функция на всеки клавиш, на индикацията се изписва =.

Когато се работи в ASCII режим промяна на буквата става с въвеждане на двуцифрено число. При въвеждане на второто число автоматично се преминава към следващата буква.

За да се премине към следваща буква, без да се променя текущата се натиска клавиш , а за да се премине към предишна буква се натиска клавиш . Ако е въведена първата цифра от буквата и се натисне някой от клавишите или се преминава към следващата или предишната буква, без да се променя текущата.

От редактора се излиза при:

- При изчерпване на броя символи за редактиране
- При натискане на клавиш – символите, оставащи до края на реда се заместват с интервали
- При натискане на клавиш се излиза от редактора без промяна на текста.

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	А	В	С	Д	Е	Ф
2		!	"	#	\$	%	&	'	(	)	*	+	,	-	.	/
3	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	:	;	<	=	>	?
4	@	А	В	С	Д	Е	Ф	Г	Н	И	Ј	К	Л	М	Н	О
5	Р	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	[	\	]	^	_
6	`	a	b	c	d	e	f	g	h	I	j	k	l	m	n	o
7	p	q	r	s	t	u	v	w	x	Y	z	{	;	}	~	△
8	А	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З	И	Й	К	Л	М	Н	О	П
9	Р	С	Т	У	Ф	Х	Ц	Ч	Ш	Щ	Ъ	Ы	Ь	Э	Ю	Я
А	а	б	в	г	д	е	ж	з	и	й	к	л	м	н	о	п
В	р	с	т	у	ф	х	ц	ч	ш	щ	ъ	ы	ь	э	ю	я

Режим ПРОГРАМИРАНЕ

В режим програмиране касовият апарат се настройва да работи според желанията и нуждите на потребителя. В режим програмиране се влиза след като ключа се завърти на положение „Р” и на индикацията се извежда PGGG 1-7. Въвежда се паролата на режима ако е програмирана такава и се натиска клавиш **TL**.

Влиза се в главното меню за програмиране. С помощта на клавишите от 1 до 7 се задава режима на програмиране. За излизане от подрежим на програмиране и връщане към главното меню на програмиране се натиска клавиш **C**.

В дадената по-долу таблица са дадени режимите на програмиране:

Режим	Избира се с
Програмиране на параметри на касата (флагове)	1
Програмиране на артикули	2
Програмиране на департаменти	3
Програмиране на данъчни ставки	4
Програмиране на оператори	5
Програмиране на плащания	6
Тест на касата	7

Параметрите, които се програмират са организирани в таблици. За да се редактират полетата от съответната таблица се използва следния алгоритъм:

1. Задава се номер на параметър и се натиска клавиш **PY**. На индикацията се извежда номера на параметъра и стойността му в момента (“Pxx XX”)

2. Задава се стойност и се натиска клавиш **TL**.

3. Програмирания параметър се отпечатва на принтера.

С клавиш **C** се отказва програмирането на параметъра.

С клавиш **STL** може да се отпечата текущо програмираният параметър.

*Забележка: Когато е необходимо да се въведе стойност 0 от клавиатурата се натискат последователно **0 . 0***

Програмиране на флагове

С натискане на клавиш **1** се влиза в режим програмиране на флагове. На индикацията се извежда FLAGS.

Номер на параметър	Значение
2	Позиция на десетичната точка: ² 0 – работа с цели числа “0.” 2 – работа с дробни числа “0.00”
4	Номер на артикул, след който е разрешена работа с подгисната цена. Този номер трябва да е между 100 и MaxArt.
11	Клише ред 1 ³
12	Клише ред 2 ³
13	Клише ред 3 ³
14	Клише ред 4 ³
15	Клише ред 5 ³
16	Клише ред 6 ³
17	Клише ред 7 ³
18	Клише ред 8 ³
19	Клише ред 9 ³
20	Текст „Булстат” (по подразбиране)
21	Дата във формат “ДДММГГ” ¹
22	Час във формат “ЧЧММ”
23	Процентна отстъпка по подразбиране
24	Процентна надбавка по подразбиране
25	Стойностна отстъпка по подразбиране
26	Стойностна надбавка по подразбиране
31	Парола за режим РЕГИСТРИРАНЕ – 4 разряда
32	Парола за режим ОТЧЕТИ БЕЗ НУЛИРАНЕ – 4 разряда
33	Парола за режим ОТЧЕТИ С НУЛИРАНЕ – 4 разряда
34	Парола за режим ПРОГРАМИРАНЕ – 4 разряда
35	Парола за режим КАЛКУЛАТОР – 4 разряда
53	Печат на ДДС в бона, 0-не; 1-да
54	Отваряне на сейф, 0-не; 1-да
55	Забрана на непосредствен войд, 0-не; 1-да
56	Отчет по департаменти свързан към X/Z отчета, 0-не; 1-да

Касов апарат 703М

1) Датата, която се изписва след нулиране е минималната възможна дата, трябва да се въведе нова дата както и час.

2) Ако касовият апарат е фискализиран за да се приема смяната на десетичната точка и смяната на данъчните ставки е необходимо новите ставки да се запишат във фискалната памет. Записа във фискалната памет става с повторно избиране на параметър “40”, клавиш **NB**, вместо **PY** и натискане на клавиш **STL**. Ако се излезе от режим програмиране без запис на новите дан. ставки и позиция на дес. точка се възстановяват старите.

3) При програмирането на клише съществуват следните особености:

- За въвеждане на клише се въвежда един символ в повече (първият символ), който указва вида на отпечатването: “1” – нормален печат; “2” – разширен печат. Ако се укаже разширен печат и се въведат повече от 12 букви автоматично реда се маркира като ред за нормален печат.

Забранява се програмирането на флагове и промяна на дата и час ако не е направен дневен отчет с нулиране (Z отчет)

Печат на програмираните флагове

С клавиш **STL** се печатат програмираните флагове. На един ред се отпечатват номер на параметър, значение и стойност:

STL	
2. Дес.точка	2
4. Арт.св.ц.	100
20. Текст: Булстат:	
21. дата	03-09-2007
22.час	13:05
31.Парола	-НЯМА
32.Парола	-НЯМА
33.Парола	-НЯМА
34.Парола	-НЯМА
35.Парола	-НЯМА
53.Печат ДДС в бона	0
54.Отваряне на сейф	0
55.Забрана на войд	0
56.Отчет деп към X/Z	0

Въвеждане в експлоатация на касата

За въвеждане в експлоатация на касата се обърнете към оторизиран сервиз.

Програмиране на артикули

За да се премине в подрежим програмиране на артикули се натиска клавиш **2**. На индикацията се извежда **Art xxxx**, където xxxx е поредния номер на артикула. За да се зададе номер на артикул се въвежда номера и се натиска клавиш **PLU**. За да се премине към артикул със следващ номер се натиска клавиш **▶**. За да се премине към предишен артикул се натиска клавиш **◀**. Останалите параметри на артикулите се програмират във вид на таблица в която се влиза с **PU**.

параметър	Описание
1	Име на артикула вж.Текстов редактор
2	Единична цена
3	Налично количество
4	Принадлежност към данъчна група
5	Принадлежност към подгрупа
6	Вид на валутата за цената
7	Флагове

Забранява се промяна на параметри за артикул за който има натрупване и не е направен отчет с нулиране.

С помощта на флаговете се определя дали след продажба на артикула да се приключва автоматично сметката (единична транзакция) и дали може да се продава от артикула ако наличното количество е 0.

Значението на флаговете е дадено в следната таблица:

Стойност	Значение
0	Не е единична транзакция Разрешено е да се продава при нулеви количества
1	Единична транзакция Разрешено е да се продава при нулеви количества
2	Не е единична транзакция Забранено е да се продава при нулеви количества
3	Единична транзакция Забранено е да се продава при нулеви количества

Програмиране на бар-код за артикула

За да се програмира бар-код към артикула то той трябва да се прочете със скенер когато на екрана е показан номера на артикула.

Печат на параметрите на избрания артикул

За да се отпечата параметрите на избрания артикул се натиска клавиш **STL**. На печат се извежда:

STL	000000000001	бар-код (ако го има)
	0001 Стока 1	номер и име на артикула
	ПГ.01 ВАЛ:01 ФЛ:0	подгрупа, валута и флагове
	ЕДЦ*А	дан. група и единична цена
	НАЛ. КОЛ. 1.00 1000.000	налично количество

Програмиране на департаменти

За да се премине в подрежим програмиране на департаменти се натиска клавиш **3**. На индикацията се извежда **DEPART x**, където x е поредния номер на департамент. За да се премине към департамент със следващ номер се натиска клавиш **▶**. За да се премине към предишен департамент се натиска клавиш **◀**. Останалите параметри на департаментите се програмират във вид на таблица чрез **PY**.

параметър	Описание
1	Име на департамента вж.Текстов редактор
2	Единична цена
3	Принадлежност към данъчна група
6	Вид на валутата за цената

Забранява се промяна на параметри на департамент, за който има натрупване и не е направено нулиране.

Печат на параметрите на департамента

За да се отпечата параметрите на избрания департамент се натиска клавиш **STL**. На печат се извежда:

STL	01 Подгрупа 01	номер и има на артикула
	ВАЛ: 01	валута
	ЕДЦ*А 1.00	дан. група и единична цена

Програмиране на данъчни групи

За да се премине в подрежим програмиране на данъчни групи се натиска клавиш **4**. На индикацията се извежда "ddS". Данъчните ставки се програмират във вид на таблица.

Параметър	описание
1	данъчна ставка за дан. група А ¹
2	данъчна ставка за дан. група Б ¹
3	данъчна ставка за дан. група В ¹
4	данъчна ставка за дан. група Г ¹
5	данъчна ставка за дан. група Д ¹
6	данъчна ставка за дан. група Е ¹
7	данъчна ставка за дан. група Ж ¹
8	данъчна ставка за дан. група З ¹

1) Ако касовият апарат е фискализиран за да се приеме смяната на десетичната точка и смяната на данъчните ставки е необходимо новите ставки да се запишат във фискалната памет. Записа във фискалната памет става с повторно избиране на параметър “40”, клавиш **NB** вместо **PY** в режим програмиране на флагове и натискане на клавиш **STL**. Ако се излезе от режим програмиране без запис на новите дан. ставки и позиция на дес. точка се възстановяват старите.

Забранява се промяна на параметри за данъчни групи, ако има натрупване и не е направено нулиране (дневен Z отчет)

Печат на програмираните ставки

За да се отпечатаат програмираните дан. ставки се натиска клавиш **STL**. На печат се извежда:

STL	ДДС * А =	0.00%	данъчни ставки - буква и ставка
	ДДС * Б =	20.00%	
	ДДС * В =	20.00%	
	ДДС * Г =	7.00%	
	ДДС * Д =	**.**	
	ДДС * Е =	**.**	
	ДДС * Ж =	**.**	
	ДДС * З =	**.**	

Програмиране на оператори

За да се премине в подрежим програмиране на оператори се натиска клавиш **5**. На индикацията се извежда **ОПЕРАТОР xx**, където xx е номер на оператор. За да се премине към следващ оператор се натиска клавиш **5**. За да се премине към предишен оператор се натиска клавиш **5**. Данните за оператора се програмират във вид на таблица.

параметър	описание
1	Име на оператор
2	Парола на оператора

Забележка: Забранява се промяна на параметри, за оператори, за които има натрупване и не е направено нулиране.

Забележка: За активни се считат оператори, чиято парола е различна от 0.

Забележка: Не е разрешено за парола на оператор да се програмира 0, защото по този начин оператора става неактивен.

Забележка: Ако няма програмирани оператори се работи с първи оператор.

Печат на параметрите на операторите

За да се отпечатаат програмираните оператори се натиска клавиш **STL**. На печат се извежда:

STL	Петър	1111	Имена на оператори и програмирани пароли
	Милена	2222	
	Оператор 03	0000	
	Оператор 04	0000	
	Оператор 05	0000	
STL	Оператор 06	0000	
	Оператор 07	0000	
	Оператор 08	0000	
	Оператор 09	0000	
	Оператор 10	0000	

Програмиране на плащания

За да се премине в подрежим програмиране на плащания се натиска клавиш **6**. На индикацията се извежда **PAU x**, където x е номер на плащане. За да се премине към следващо плащане се натиска клавиш **5**. За да се премине към предишно плащане се натиска клавиш **4**. Данните за имената на плащанията се програмират във вид на таблица.

Параметър	Описание
1	Име на плащане
2	Курс към лева

Забележка: Плащане 1 е програмирано по подразбиране с име "В БРОЙ" и курс 1.00. Параметрите на Плащане 1 не могат да се променят.

Печат на параметрите на плащанията

За да се отпечатаат програмираните плащания се натиска клавиш **STL**. На печат се извежда:

STL	В БРОЙ	1.00	Общо 3
	КРЕДИТ	1.00	
	EURO	1.96	

Режим на тестове

За да се премине в подрежим тестове се натиска клавиш **7**. На индикацията се извежда съобщението **tEst 1-6**.

Тестовите се стартират директно с натискане на клавиш от **1** до **6**.

Тест на принтера

Стартира се с натискане на клавиш **1**. Отпечатва се знаковият генератор на принтера:

1	----- ТЕСТ НА ПРИНТЕРА ----- 0123456789ABCDEF ----- 2 !"#%&'()*+,-./ 3 0123456789:;<=>? 4 @ABCDEFGHIJKLMNO 5 PQRSTUVWXYZ[\]^_ 6 @ABCDEFGHIJKLMNO 7 PQRSTUVWXYZ[\]^_ 8 АБВГДЕЖЗИЙКЛМНОП 9 РСТУФХЦЧШЩЪЫЬЭЮЯ
----------	---

Тест на индикацията

Стартира се с натискане на клавиш **2**. За около 2 сек. се осветяват всички сегменти на индикатора. (8.8.8.8.8.8.8.8.)

Тест на клавиатура

Стартира се с натискане на клавиш **3**. Натискането на всеки бутон води до издаване на звуков сигнал, а на индикацията се извежда кода на клавиша. Изход от режима става с ключа за режим.

Касов апарат 703М

Кодове на клавишите

E7	76	D5	75	B6	78	B7
E5	37	38	39	71	70	D7
E6	34	35	36	E1	E0	E8
D6	31	32	33	D1	D0	D8
B5	2E	30	30	B1	B0	B8

Тест на комуникацията

Стартира се с натискане на клавиш **4**

На принтера се отпечатва информация за извършения тест на двата серийни порта (за компютър и за везна). На принтера се отпечатва информация за теста “RS232 1 – ДА”, в противен случай “RS232 1 – НЕ”

Тест на фискалната памет

Стартира се с натискане на клавиш **5**

проверяват се номера на фискалната памет и номера на касата дали съответстват на тези, които се съхраняват в оперативната памет. При грешка се извежда съобщение за грешка. При съвпадение на номерата на принтера се отпечатват номерата.

Тест на програмното осигуряване

Стартира се с натискане на клавиш **6**

Изчислява се контролната сума на програмната памет – сума на всички байтове по модул 0xffff.

Отпечатва се следния бон:

6	Програмна памет:	
	ELKA703-3	V18.06.07
	КОНТРОЛНА СУМА	\$XXXX

Режим РЕГИСТРИРАНЕ

Възможни са два начина на работа на ЕКАФП, които са разгледани подробно в следващите глави на настоящата инструкция.

Влизането в режим регистриране става като се избере режима с ключа. На индикацията се извежда **0.00**. Въвежда се парола ако е била програмирана и се натиска **TL**. Ако е била програмирана парола за оператори се въвежда и тя и се натиска **TL**.

За кратко време на индикацията се появява номера на избрания оператор **ОПЕР. 1** и касата е готова за регистриране. На индикацията се извежда **0.00**.

Регистриране в търговски обект

След влизане в режим регистриране ЕКАФП е готова да се издават клиентски бележки.

Продажба по департаменти

Департамента представлява група от стоки или щанд според организацията на обекта. Натрупването по департаменти позволява в последствие да се прави справка за сумата, натрупана във всеки департамент. Няма информация за броя на стоките, както и за единичната цена на всяка една от тях.

От цифровата клавиатура се въвежда цената и се натиска някой от департаментните клавиши. Например за да се маркира 1.50 в департамент 1 се натискат **1 . 5 D1**. На индикацията се извежда **1.50**

На принтера се отпечатва:

1 . 5 D1	ДЕП1	1.50A0	име на департамент, дан. група и сума
-----------------	------	--------	--

Забележка: В примера "ПГ.1" е името на департамента. Възможно е да излиза друг текст, ако е бил предварително програмиран.

Продажба с умножение

Когато се продават повече бройки от един артикул преди въвеждане на единичната цена се въвежда количеството и се натиска клавиш **X**, след това натрупването продължава по гореописаният

Касов апарат 703М

начин. Например за да се продаде 1.23кг от стока с единична цена 2.5 последователността е следната:

1	.	2	3	ПГ.1 1.230 X 2.50 СУМА*Б 3.07	име на деп. количество и ЕДЦ дан. група и сума
X	2	.	5		
		D1			

Продажба по артикули

Артикули с номера, по-големи от 0 могат да се продават както с предварително програмирана цена, така и с цена, въведена в момента на продажбата.

Продажба по артикули с програмирана цена

За да се продаде артикул с програмирана цена трябва да се въведе кода на артикула, след което се натиска клавиш **PLU**.

Пример: Да се продаде артикул 101, който се казва "КАФЕ" и е с единична цена 0.25ст.

1	0	1	КАФЕ*Б 0.25	Име на артикул, дан. група и сума
PLU				

Продажба по артикули със свободна цена

За да се продаде артикул със свободна цена преди кода на артикула се въвежда единичната цена, **VD** след това се въвежда кода на артикула и накрая се натиска клавиш **PLU**.

Пример: Да се продаде артикул 101 със свободно въведена цена 0.22ст

0	.	2	2	КАФЕ*Б 0.22	Име на артикул, дан. група и сума
VD		1	0		
1					
			PLU		

Продажба по артикули с умножение

Когато се продават повече бройки от един артикул преди въвеждане на единичната цена се въвежда количеството и се натиска клавиш **X**, след това натрупването продължава по гореописаният начин.

Натрупване на продажба посредством баркод скенер

Ако към касовият апарат има включен баркод скенер е възможно да се натрупват артикули чрез изчитане на баркода с помощта на скенера. Ако прочетеният баркод е с коректна контролна сума касовият апарат издава кратък звуков сигнал и маркира артикула,

който е със съответния баркод. Ако не е намерен артикул със прочетения баркод касовият апарат издава продължителен звуков сигнал за грешка.

Въвеждане на количество от електронна везна

Ако към касовият апарат има включена електронна везна е възможно да се прочете теглото, което показва везната и автоматично да се въведе в касовият апарат. За целта се натиска клавиш **X**. При успешна комуникация с електронната везна на индикацията се извежда **КОЛ. хх.ххх**, където хх.ххх е прочетеното от везната количество.

Ако не се получи отговор от везната в рамките на една секунда се издава продължителен звуков сигнал за грешка.

Корекция на натрупване

Корекция на натрупване се нарича войд.

Корекция на натрупване е възможна само в рамките на бона, т.е. след приключване на бона не може да се прави корекция.

Има два вида войд

1. Войд на последното натрупване – за целта се натиска клавиш **VD**.
2. Войд на предишно натрупване – За целта се натискат последователно **C**, **VD** и се повтаря натрупването, което трябва да се войдира.

*Забележка: След войд предпоследното натрупване става последно и може също да се войдира с натискане на клавиш **VD**.*

Анулиране на сметка

Касовият апарат позволява да се извърши корекция на всички натрупвания в рамките на бона едновременно. За целта се натискат последователно клавишите **C** **VD** **VD**. На индикацията се извежда съобщение **АНУЛИРАНЕ ?**. За да се потвърди анулирането се натиска клавиш **TL**. На бона се отпечатва съобщение “Анулиране на бон”. Вида на издаваният бон е СЛУЖЕБЕН. Анулираните суми се отпечатват в дневния отчет като войдирана сума.

Индициране на междинна сума

След поредното натрупване на индикацията се извежда информация за сумата на последното натрупване. За да се види общата сума до момента в рамките на бона се натиска клавиш **STL**. На

индикацията се извежда **М. СУМА xxx.xx**, където xxx.xx е сумата в рамките на бона. На принтера се отпечатва

STL М. СУМА xxx.xx Междинна сума

Отстъпки и надбавки

Възможни са два вида отстъпки и надбавки

Стойностни отстъпки и надбавки

Стойностна отстъпка или надбавка може да се извърши само над отделно събираемо. За целта се въвежда сумата на отстъпката/надбавката и се натиска клавиш **▶** за надбавка или клавиш **◀** за отстъпка.

*Забележка: Ако в режим програмиране е програмирана стойност на клавишите **◀** и **▶** то е възможно да не се въвежда стойност на отстъпката/надбавката, а направо да се натисне съответния клавиш. Въведената от клавиатурата сума подтиска програмираната.*

*Забележка: Сумата на отстъпката не може да е по-голяма от сумата над последното събираемо. При опит да се направи отстъпка/надбавка за по-голяма сума на индикацията се извежда съобщение **ГРЕШКА 1**.*

Пример: Продажба на стока с единична цена 100.00лв и отстъпка 5.00лв.

1	0	0	D1	Пг.1*В	100.00	Натрупване на 100 лв
5	◀			ОТСТЪПКА*В	5.00	Отстъпка - дан. група и сума

Стойностната отстъпка/надбавка се войдира автоматично като се направи войд на съответното натрупване.

Процентни отстъпки и надбавки

Процентна отстъпка или надбавка може да се извърши както над отделно събираемо така и над междинна сума. За целта се въвежда сумата на отстъпката/надбавката и се натиска клавиш **⌘+** за надбавка или клавиш **⌘-** за отстъпка.

Ако се прави отстъпка/надбавка над междинна сума процента на отстъпката/надбавката се отнася пропорционално към всички събираеми.

*Забележка: Стойността на процента трябва да е в границите 0.01% до 99.99%. В противен случай на индикацията се извежда съобщение **ERROR 1** и се издава звуков сигнал за грешка*

Пример: Продажба на стока с единична цена 100.00лв и отстъпка 5.00% лв.

1	0	0	D1	Пр.1*Б	100.00	Натрупване на 100 лв Отстъпка - дан. група и сума
				ОТСТЪПКА*Б	5.00%	
					5.00	

При извършване на войд събираемото се войдира заедно с извършената отстъпка/надбавка.

Приключване на бона

Възможни са няколко варианта за приключване на бона.

Приключване с плащане в брой

За приключване с плащане в брой се натиска клавиш TL. Издаваната бележка има следния вид:

TL	-----		Обща сума по бона Начин на плащане и сума номер на бон и брой покупки дата и час вид на издавания документ номер на каса и МФП
	ОБЩА СУМА	10.00	
	В БРОЙ	10.00	
	000002	01 Артикула	
	21.02.2003	12:30	
		ФИСКАЛЕН БОН	
ZT000000	37000000		

Приключване на бона с друг вид плащане

Бона може да се приключи и с друг вид плащане, в зависимост от това как е била програмирана касата. Ако е програмирано само едно плащане, различно от плащане в брой бона се приключва с натискане на клавиш PY. Външния вид на бона е:

PY	-----		Обща сума по бона Начин на плащане и сума Данъци по бона номер на бон и брой покупки дата и час вид на издавания документ номер на каса и МФП
	ОБЩА СУМА	10.00	
	ПЛАЩАНЕ 1	10.00	
	000002	01 Артикула	
	21.02.2003	12:30	
		ФИСКАЛЕН БОН	
ZT000000	37000000		

След натискане на PY на екрана се извежда "nГ PAУ PY". В този момент оператора трябва да въведе номер на плащане и да натисне клавиш PY.

Частично приключване на бона

Една клиентска сметка може да се приключва с различни видове плащане, т.е. ако сумата е 100лв. може 50лв. да се платят в брой и 50лв. с плащане 1. За целта преди натискане на клавиш за плащане от цифровата клавиатура се въвежда дадената от клиента сума.

Пример: Приключване на клиентска сметка от 100лв. с плащане на 50лв. в брой и 50лв. в плащане 1.

5	0	TL	ОБЩА СУМА	100.00	Обща сума по бона
			В БРОЙ	50.00	50 лв плащане в брой
			ОСТАТЪК	50.00	остатък от сумата
			ПЛАЩАНЕ 1	50.00	доплащане
			000003	01 Артикула	номер на бон и брой стоки
			21.02.2003	12:33	дата и час
			ФИСКАЛЕН БОН		вид на издавания документ
			ZT000000	37000000	номер на каса и МФП

Ако за съответното плащане е бил програмиран курс, различен от 1.00 се прави преизчисляване на дадената от клиента сума според програмираният курс.

Пример: Ако за плащане 1 е програмиран курс 1.80 и името на плащането е USD при частично плащане на 5 USD се издава следния бон:

5		PY	ОБЩА СУМА	100.00	Обща сума по бона
			USD	5.00	Плащане на 5 USD
			КУРС	1.6700	Курс на USD
			ОСТАТЪК	91.00	Оставаща сума
			В БРОЙ	91.00	доплащане в брой
			000003	01 Артикула	номер на бон и брой стоки
			21.02.2003	12:33	дата и час
			ФИСКАЛЕН БОН		вид на издавания документ
			ZT000000	37000000	номер на каса и МФП

Изчисляване на ресто

Ако преди натискане на клавиш за плащане се въведе сума, по-голяма от дължимата касовият апарат изчислява рестото, което трябва да се върне на клиента. На индикацията се извежда информация за дължимото ресто **РЕСТО xx.xx**, където xx.xx е дължимото ресто.

Забележка: Ако дадената от клиента сума е в друга валута (курса на плащането е различен от 1.00) изчисленото ресто е в основната валута (лев).

Регистриране в ресторант

Ако касовият апарат е програмиран да работи в ресторант, то той поддържа информация за отделните поръчки, правени до момента на плащането и приключването на сметката.

Забележка: Ако една сметка е открита и има натрупване по нея и пар.8 = 0, то в нея има право да влиза за добавяне или приключване само оператора, открил сметката. Ако друг оператор се опита да влезне в сметката на индикацията се извежда съобщение "Грешен оператор".

Откриване на сметка

При влизане в режим РЕГИСТРИРАНЕ на индикацията се извежда съобщението МАСА 1-100. Оператора трябва да посочи номера на масата чиято поръчка ще маркира. След това се натиска клавиш . След това се избира номер на място от 1 до 4 тъй като е възможно на една маса да има отделни клиенти с отделни сметки. След като се зададе номера на мястото се натиска клавиш . **ВНИМАНИЕ: За да се затвори сметката вместо клавиш се натиска клавиш .**

След избиране на място на принтера се отпечатва информация за състоянието на избраната сметка:

0001	Иванов
Маса-място	2-1
Старо салдо	0.00

Име и номер на
сервитьор
Номер на маса и място
Сума до момента

При отваряне на сметка, по която има натрупване до момента на реда "СТАРО САЛДО" се извежда сумата до момента.

Регистриране по открита сметка

Регистрирането се извърша по същия начин както и при търговският вариант на касата.

Излизане от сметката

За да се излезе от една сметка без да се приключи се натиска клавиш . Издава се служебен бон с информация за текущата поръчка и общата сума до момента.

Ново салдо	3.50

Сума до момента

Печат на групови бонове

Ако в режим програмиране на артикулите за артикулите има програмирана принадлежност към подгрупа то след излизане от сметка касовият апарат има възможност да отпечата групови бонове за артикулите, маркирани по последната сметка.

По този начин може да се отпечатат отделни поръчки към бара и кухнята.

Груповите бонове са служебни и в тях се печата информация, необходима за бара, кухнята или др.

След излизане от сметка на индикацията се извежда съобщението **Гр. бон 1-4**. С клавиши **D1** - **D4** се задава групата, за която трябва да се отпечата групов бон.

За излизане от режим на печат на групови бонове се натиска

CL

Примерен групов бон за бар:

D1

Б А Р	
Име	Количество
Кокакола	1.000
Нат.сок Порт.	1.000
Опер. 1	Иванов
000005	02 артикула
21.02.2003	12:33
СЛУЖЕБЕН БОН	
ZT000000	37000000

Име на групата

Име на арт. и кол

Име на арт. и кол

Номер и име на оператор

Номер на бон и брой арт.

Дата и час на издаване

Вид на издавания документ

Номер на каса и МФП

Примерен групов бон за кухня:

D2

К У Х Н Я	
Име	Количество
Шопска салата	1.000
Кюфтета	3.000
Опер. 1	Иванов
000006	02 артикула
21.02.2003	12:33
СЛУЖЕБЕН БОН	
ZT000000	37000000

Име на групата

Име на арт. и кол

Име на арт. и кол

Номер и име на оператор

Номер на бон и брой арт.

Дата и час на издаване

Вид на издавания документ

Номер на каса и МФП

Приключване на сметка

За да се приключи една сметка след задаване на номер на маса се задава номер на място и се натиска клавиш **TL**. На принтера се

отпечатват всички натрупани до момента артикули и се очаква сметката да се приключи по някой от описаните по-горе начини.

В този момент е забранено да се правят повече натрупвания.

Бърза поръчка

Ако се натисне клавиш преди да се посочи номер на маса се влиза в т.нар. бърза поръчка. За разлика от обикновените поръчки бързата поръчка се приключва веднага по някой от посочените по-горе начини.

Служебно въвеждане и извеждане на суми

Касовият апарат разрешава да се въведат и извеждат служебно суми. Служебното въвеждане и извеждане е възможно само преди започване на клиентска бележка.

За да се въведе служебна сума се задава сумата от цифровата клавиатура, натиска се клавиш и клавиш за съответния вид плащане: Касовият апарат отпечатва следния бон:

   		Опер. 1 В БРОЙ 000005 21.02.2003 СЛУЖЕБЕН БОН ЗТ000000	Иванов ВЪВЕДЕНИ: 100.00 12:33 37000000	Име на оператора Операция Име на плащане и сума Номер на бон Дата и час на издаване Вид на издавания документ Номер на каса и МФП
---	---	---	--	---

Аналогично се извеждат суми. За целта след посочване на сумата се натиска клавиш .

   		Опер. 1 В БРОЙ 000006 21.02.2003 СЛУЖЕБЕН БОН ЗТ000000	Иванов ИЗВЕДЕНИ: 50.00 12:33 37000000	Име на оператора Операция Име на плащане и сума Номер на бон Дата и час на издаване Вид на издавания документ Номер на каса и МФП
---	---	---	---	---

Забележка: Забранено е да се извежда сума, по-малка от наличната в касата. Наличната сума се определя като:

налична сума = сл. въведени + оборот-сл. изведени.

*При опит да се изведе по-голяма сума на индикацията се извежда съобщение **ПРЕПЪЛВАНЕ***

Режим ОТЧЕТИ

Касовият апарат предоставя информация за извършените натрупвания в режим регистриране. В зависимост от режима в който се правят отчетите информацията в тях се нулира (Z отчет) или остава с касата (X отчет). Информация типа на отчета и за нулирането се отпечатва на бона.

Отчет	Стартиране
Артикули	1 TL
Департаменти	2 TL
Оператори	3 TL
Отворени сметки	6 TL
Дневен финансов отчет	TL
Подробен отчет от фискалната памет по дати	1 STL
Подробен отчет от фискалната памет по записи	2 STL
Съкратен отчет от фискалната памет по дати	3 STL
Съкратен отчет от фискалната памет по записи	4 STL
Съкратен отчет от фискалната памет за месец	5 STL

В дадените примери отчетите са с нулиране.

Примери:

beg-месец (от 1 до 12)

end-година (от 0 до 99)

Отчет по артикули

Отчета се стартира с натискане на **1** и **TL**.

Примерен отчет по артикули

1 **TL**

Име на фирмата
 Адрес на фирмата
 Име на обекта
 Адрес на обекта
 Булстат:.....
 ДАН.# 123456789012
 А Р Т И К У Л И
 * Z *

КЛИШЕ

Име на отчета
 Тип на отчета

Касов апарат 703М

ОТ: 20-02-2003		Дата на предишния отчет
ДО: 21-02-2003		Сегашна дата

0001 Кока кола		номер и име на арт.
кол.: 12.000		продадено количество
оборот: 9.00		оборот за артикула
0123 Кюфте		---
кол: 3.000		---
оборот: 3.00		---

Общ оборот 12.00		общ оборот по артикули
Артикули = 00		информация за нулиране
00009		номер на бон
21.02.2003 12:22		дата и час на издаване
СЛУЖЕВЕН БОН		тип на издаваният документ
ZT000000 37000000		номер на каса и МФП

Печатат се всички артикули за които има натрупване т.е. оборота е по-голям от 0.

Отчета по артикули може да бъде прекратен с натискане на клавиш **C**.

Отчет по департаменти

Отчета се стартира с натискане на 2 и **TL**.

Примерен отчет по департаменти

2 TL

Име на фирмата		КЛИШЕ
Адрес на фирмата		
Име на обекта		
Адрес на обекта		
Булстат:.....		
ДАН.# 123456789012		
ДЕПАРТАМЕНТИ		Име на отчета
* Z *		Тип на отчета
ОТ: 20-02-2003		Дата на предишния отчет
ДО: 21-02-2003		Сегашна дата
-----		
01 Бар		номер и име на деп.
оборот: 19.00		оборот за артикула
02 Кухня		---
оборот: 3.00		---

Общ оборот 12.00		общ оборот по департ.
Департаменти = 00		информация за нулиране
00009		номер на бон
21.02.2003 12:22		дата и час на издаване
СЛУЖЕВЕН БОН		тип на издаваният документ
ZT000000 37000000		номер на каса и МФП

Отчет по оператори

Отчета се стартира с натискане на 5 и **TL**.

Примерен отчет по оператори

5 TL

Име на фирмата		КЛИШЕ
Адрес на фирмата		
Име на обекта		
Адрес на обекта		
Булстат:.....		
ДАН.# 123456789012		
О П Е Р А Т О Р И		Име на отчета
* Z *		Тип на отчета
ОТ: 20-02-2003		Дата на предишния отчет
ДО: 21-02-2003		Сегашна дата

Опер 01	Иванов	Номер и име на оператор
Клиенти	2	Брой клиенти
Отстъпки	1	Брой отстъпки
	-1.50	Сума отстъпки
Надбавки	2	Брой надбавки
	3.00	Сума надбавки
Корекции	2	Брой войд
	-100.00	Сума войд
Въведени		
В БРОЙ	50.00	Въведени пари в брой
Изведени		
В БРОЙ	150.00	Изведени пари в брой
Получени		
В БРОЙ	122.50	Получени пари в брой
Кредит	12.50	Получени пари с плащане 1

Налични		
В БРОЙ	22.50	Налични пари в брой
КРЕДИТ	12.50	Налични пари в кредит

Опер 02	Милена	Информация за оператор 2
Клиенти	1	
Получени		
В БРОЙ	2.50	

Налични		
В БРОЙ	2.50	

ОПЕРАТОРИ ОБЩО		Обобщен отчет за всички оператори
* * *		
Клиенти	3	
Отстъпки	1	

Касов апарат 703М

	-1.50
Надбавки	2
	3.00
Корекции	2
	-100.00
Въведени	
В БРОЙ	50.00
Изведени	
В БРОЙ	150.00
Получени	
В БРОЙ	125.00
Кредит	12.50

Налични	
В БРОЙ	25.00
КРЕДИТ	12.50

Оператори = 00	
00010	
21.02.2003	12:32
СЛУЖЕВЕН БОН	
ZT000000	37000000

информация за нулиране
 номер на бон
 дата и час на издаване
 тип на издаваният документ
 номер на каса и МФП

*Забележка: Наличните пари се изчисляват като:
НАЛИЧНИ ПАРИ = ВЪВЕДЕНИ + ПОЛУЧЕНИ - ИЗВЕДЕНИ*

Отчет на отворени сметки

Ако касовият апарат е програмиран за работа в ресторант може да се прави отчет по отворени сметки. Отчета е само информативен и не може да се нулира.

Отчета се стартира с натискане на 6 и **TL**.

Примерен отчет по отворени сметки

6 TL

Име на фирмата		
Адрес на фирмата		
Име на обекта		
Адрес на обекта		
Булстат:.....		
ДАН.# 123456789012		
ОТВОРЕНИ СМЕТКИ		
ОТ: 20-02-2003		
ДО: 21-02-2003		

Сметка	Опер.	Сума

001-1	01	2.20
002-1	01	12.80
008-2	02	1.22

КЛИШЕ

Име на отчета
 Дата на предишния отчет
 Сегашна дата

Номер на маса-място, номер
 на оператор,и сума

Касов апарат 703М

Обща сума	16.22	общ оборот по отв. сметки
00012		номер на бон
21.02.2003	12:22	дата и час на издаване
СЛУЖЕБЕН БОН		тип на издаваният документ
ZT000000	37000000	номер на каса и МФП

Дневен X отчет

В дневният X отчет се извежда информация за натрупаните до момента суми в касовият апарат. Отчета е само информативен и след него информация се запазва в касата. За да се стартира дневният X отчет се влиза в режим X отчети и се натиска **TL**.

Примерен X отчет

TL

Име на фирмата		КЛИШЕ
Адрес на фирмата		
Име на обекта		
Адрес на обекта		
Булстат:.....		
ДАН.# 123456789012		
ДНЕВЕН ФИНАНСОВ		Име на отчета
* X *		Тип на отчета
~~~~~		
Отстъпки	1	Общ брой отстъпки
	-1.50	Обща сума отстъпки
Надбавки	2	Общ брой надбавки
	3.00	Обща сума надбавки
Корекции	2	Общ брой корекции
	-100.00	Обща сума корекции
ВЪВЕДЕНИ		Информация за въведени суми
	0.00	Информация за изведени суми
ИЗВЕДЕНИ		
В БРОЙ	25.00	
~~~~~		
ПОЛУЧЕНИ		Получени пари в брой
В БРОЙ	125.00	Получени пари в плащане 1
Кредит	12.50	

ДНЕВЕН ОБОРОТ, ДДС		
* * * * *		
ДДС*А%= 0.00%		Данъчна ставка А
ОБОРОТ	0.00	Оборот по дан. група А
НЕТО СТ.	0.00	Нето по дан. група А
ДДС	0.00	ДДС по дан. група А
ДДС*Б%= 20.00%		Данъчна ставка Б
ОБОРОТ	137.50	Оборот по дан. група Б
НЕТО СТ.	114.58	Нето по дан. група Б
ДДС	22.92	ДДС по дан. група Б
ДДС*В%= 20.00%		Данъчна ставка В
ОБОРОТ	0.00	Оборот по дан. група В
НЕТО СТ.	0.00	Нето по дан. група В
ДДС	0.00	ДДС по дан. група В

Общ оборот	137.50	Общ оборот
N на посл. док. 000012		Номер на последния бон
* * * * *		

Касов апарат 703М

00013		номер на бон
21.02.2003	12:22	дата и час на издаване
	СЛУЖЕБЕН БОН	тип на издаваният документ
ZT000000	37000000	номер на каса и МФП

Дневен Z отчет

Дневният Z отчет съдържа информация за натрупаните суми от последния дневен Z отчет до момента. В края на отчета се извежда информация за общия оборот на ЕКАФП от момента на фискализация до сега. След края на отчета информацията се записва във фискалната памет и регистрите се нулират.

Възможно е да се стартира отчета ако в момента на отчета има отворени сметки. В този случай сумата по отворените сметки присъства в отчета.

Отчета се стартира след като се влезе в режим Z отчети и се натисне клавиш **TL**.

Примерен Z отчет.

TL

Име на фирмата		КЛИШЕ
Адрес на фирмата		
Име на обекта		
Адрес на обекта		
Булстат:.....		
ДАН.# 123456789012		
ДНЕВЕН ФИНАНСОВ		Име на отчета
* Z *		Тип на отчета
~~~~~		
Отстъпки	1	Общ брой отстъпки
	-1.50	Обща сума отстъпки
Надбавки	2	Общ брой надбавки
	3.00	Обща сума надбавки
Корекции	2	Общ брой корекции
	-100.00	Обща сума корекции
ВЪВЕДЕНИ		Инф. за въведени суми
	0.00	
ИЗВЕДЕНИ		Инф. за изведени суми
	25.00	
~~~~~		
ПОЛУЧЕНИ		Инф. за получени суми
В БРОЙ	125.00	Получени пари в брой
Кредит	12.50	Получени пари в плащане 1

ДНЕВЕН ОБОРОТ, ДДС		
* * * * *		
ДДС*А%= 0.00%		Данъчна ставка А
ОБОРОТ	0.00	Оборот по дан. група А
НЕТО СТ.	0.00	Нето по дан. група А
ДДС	0.00	ДДС по дан. група А
ДДС*Б%= 20.00%		Данъчна ставка Б
ОБОРОТ	137.50	Оборот по дан. група Б
НЕТО СТ.	114.58	Нето по дан. група Б

Касов апарат 703М

ДДС	22.92	ДДС по дан. група В
ДДС*В%= 20.00%		Данъчна ставка В
ОБОРОТ	0.00	Оборот по дан. група В
НЕТО СТ.	0.00	Нето по дан. група В
ДДС	0.00	ДДС по дан. група В
ДДС*Г%= 20.00%		Данъчна ставка Г
ОБОРОТ	0.00	Оборот по дан. група Г
НЕТО СТ.	0.00	Нето по дан. група Г
ДДС	0.00	ДДС по дан. група Г

Общ оборот	137.50	Общ оборот
Първи бон	000002	Номер на първия бон
Последен бон	000012	Номер на последния бон
Брой клиенти	10	Брой клиенти
* * * * *		
СУМА ОБОРОТ	250.00	Общо за МФП
СУМА НЕТО СТ-СТ		----
	220.00	----
СУМА ДДС	30.00	----
* * * * *		
Номер на запис	01	Номер на запис във ФП
Свободни	1799	Брой свободни записи
Z=00	1	Номер на нул.на отчета
00013		номер на бон
21.02.2003	12:22	дата и час на издаване
СЛУЖЕБЕН БОН		тип на издаваният документ
ZT000000	37000000	номер на каса и МФП

Отчети от фискалната памет

Отчет от фискалната памет може да се извършва по всяко време. Отчетът е само информативен и не може да се нулира по никакъв начин. От фискалната памет може да се прави отчет по номера на запис или по дата на запис. Освен това отчета може да бъде подробен – извежда се подробна информация за всеки запис или съкратен – извежда се информация само за номер на запис и дата на запис и общия оборот за зададения период.

Отчетите могат да се стартират в X или в Z режим на отчети.

Подробен отчет по дати

Отчета се стартира като от цифровата клавиатура се натисне 1 **STL** . След това се въвежда началната дата на отчета във формат ддммгг и се натиска клавиш **X**. Въвежда се крайната дата на отчета и се натиска **VD** . Ако се въведе крайна дата, по-малка от началната дата се извежда съобщение за грешка и се преминава към основното меню за отчети. Ако се въведе начална дата, по-ранна от датата на фискализация на касата отчета започва от датата на фискализация. Ако се въведе крайна дата, по-голяма от датата на последния дневен Z отчет, отчета се прекратява след датата на последния дневен Z отчет.

Подробен отчет по дати

1	STL
2	0 0 2
0	3 X
2	4 0 2
0	3 VD

```

Име на фирмата
Адрес на фирмата
Име на обекта
Адрес на обекта
Булстат:.....
ДАН.# 123456789012
      ОТЧЕТ
      ФИСКАЛНА ПАМЕТ
-----
Въведена е експлоатация
20.02.2003          10:22
от                20.02.2003
до                24.03.2003
%DДС              20.02.2003
А = 0.00%        Б = 20.00%
В = 0.00%        Г = 20.00%
-----
0001              20.02.2003
ОБОРОТ*А         0.00
ОБОРОТ*Б         1.00
ОБОРОТ*В         0.00
ОБОРОТ*Г         0.00
-----
ОБЩ ОБОРОТ      1.00
НУЛ.РАМ 0001 21.02.2003
0002              24.02.2003
ОБОРОТ*А         0.00
ОБОРОТ*Б        100.00
ОБОРОТ*В         0.00
ОБОРОТ*Г         0.00
-----
ОБЩ ОБОРОТ      100.00
* * * * *
      СУМА ОБОРОТ, ДДС
-----
ОБОРОТ*А         0.00
ДДС*А            0.00
ОБОРОТ*Б        101.00
ДДС*Б            16.83
ОБОРОТ*В         0.00
ДДС*В            0.00
ОБОРОТ*Г         0.00
ДДС*Г            0.00
-----
Общ оборот      101.00
* * * * *
00015
21.02.2003      12:52
    
```

ФИСКАЛЕН ВОН	
ZT000000	37000000

Съкратен отчет по дати

1	1	STL
2	0	0
0	3	X
2	4	0
0	3	VD

```

Име на фирмата
Адрес на фирмата
Име на обекта
Адрес на обекта
Булстат:.....
ДАН.# 123456789012
ОТЧЕТ
ФИСКАЛНА ПАМЕТ
-----
Въведена е експлоатация
20.02.2003      10:22
от              20.02.2003
до              24.03.2003
%DДС           20.02.2003
A = 0.00%     B = 20.00%
B = 0.00%     Г = 20.00%
-----
0001           20.02.2003
НУЛ.РАМ 0001 21.02.2003
0002           24.02.2003
      * * * * *
      СУМА ОБОРОТ, ДДС
-----
ОБОРОТ*А      0.00
ДДС*А          0.00
ОБОРОТ*В      101.00
ДДС*В         16.83
ОБОРОТ*В      0.00
ДДС*В          0.00
ОБОРОТ*Г      0.00
ДДС*Г          0.00
-----
Общ оборот   101.00
      * * * * *
00015
21.02.2003      12:52
      ФИСКАЛЕН ВОН
ZT000000      37000000
    
```

Подробен отчет по записи

2	STL
1	X

Име на фирмата
Адрес на фирмата
Име на обекта
Адрес на обекта

Касов апарат 703М

2 VD

```

Булстат:.....
ДАН.# 123456789012
      ОТЧЕТ
      ФИСКАЛНА ПАМЕТ
-----
Въведена е експлоатация
20.02.2003      10:22
от              0001
до              0002
%DДС           20.02.2003
А = 0.00%      Б = 20.00%
В = 0.00%      Г = 20.00%
-----
0001           20.02.2003
ОБОРОТ*А      0.00
ОБОРОТ*Б      1.00
ОБОРОТ*В      0.00
ОБОРОТ*Г      0.00
-----
ОБЩ ОБОРОТ    1.00
НУЛ.РАМ 0001 21.02.2003
0002           24.02.2003
ОБОРОТ*А      0.00
ОБОРОТ*Б      100.00
ОБОРОТ*В      0.00
ОБОРОТ*Г      0.00
-----
ОБЩ ОБОРОТ    100.00
* * * * *
      СУМА ОБОРОТ, ДДС
-----
ОБОРОТ*А      0.00
ДДС*А          0.00
ОБОРОТ*Б      101.00
ДДС*Б          16.83
ОБОРОТ*В      0.00
ДДС*В          0.00
ОБОРОТ*Г      0.00
ДДС*Г          0.00
-----
Общ оборот    101.00
* * * * *
00015
21.02.2003      12:52
      ФИСКАЛЕН БОН
ZT000000      37000000
    
```

Съкратен отчет по записи

1 2 STL

Име на фирмата
Адрес на фирмата

Касов апарат 703М


```

Име на обекта
Адрес на обекта
Булстат:.....
ДАН.# 123456789012
ОТЧЕТ
ФИСКАЛНА ПАМЕТ
-----
Въведена е експлоатация
20.02.2003      10:22
от              0001
до              0002
%DДС           20.02.2003
A = 0.00%      B = 20.00%
B = 0.00%      Г = 20.00%
-----
0001           20.02.2003
НУЛ.РАМ 0001 21.02.2003
0002           24.02.2003
      * * * * *
      СУМА ОБОРОТ, ДДС
-----
ОБОРОТ*А      0.00
ДДС*А          0.00
ОБОРОТ*В      101.00
ДДС*В          16.83
ОБОРОТ*В      0.00
ДДС*В          0.00
ОБОРОТ*Г      0.00
ДДС*Г          0.00
-----
Общ оборот    101.00
      * * * * *
00015
21.02.2003    12:52
      ФИСКАЛЕН БОН
ZT000000      37000000
    
```


Грешки при работа с касовият апарат

В процеса на работа с касовият апарат са възможни грешки от неправилна работа с касата, препълване на натрупващите регистри или други блокировки. При възникване на грешка на дисплея на касата се извежда съобщение за грешката.

Списък на грешките, тяхната причина и начина за отстраняването им е даден в следната таблица.

ERROR No	Причина	Отстраняване
01	Грешен номер на артикул	С
02	Грешка при войд	С
03	Таймаут при работа с везна	С
04	Грешно кол-во /заета везна	С
05	Грешен пакет от везната	С
06	Препълване на буфера за продажби	С
07	Няма натрупване за да се прави отстъпка или надбавка	С
08	Няма такъв режим при отчети	С
do report0	За да се влезне в съответния режим на програмиране трябва да се направи Z отчет на касата	Пуска се Z отчет
09	Грешно въведена дата или час	С, повторно въвеждане
10	Грешка при въвеждане на парола	С
11	Грешен пакет или контролна сума при работа с баркод	С, повторен опит
12	Грешна или неактивна данъчна група	С
13	Опит да се избере клавиш за десетична точка при работа с цели числа	С

Грешки при работа с фискалната памет

При възникване на грешка във фискалната памет на принтера се отпечатва съобщение "ГРЕШКА ВЪВ ФПХХ", а на дисплея „FP ERRORXX" и касата се блокира.

Отстраняване на грешки възникнали при работа с фискалната памет се извършва само в оторизиран сервиз.

При оставане на по-малко от 50 свободни записа във фискалната памет в края на всеки дневен отчет касата отпечатва:

ВНИМАНИЕ

СВОБОДНИ ХХ ЗАПИСА

Собственика на касата трябва своевременно да се обърне към оторизиран сервиз.

Други грешки

Грешка в паметта

Ако по някаква причина оперативната памет се нулира на принтера се отпечатва съобщението “ГРЕШКА В ПАМЕТТА”. След това се инициализират регистрите на ката и се стартира автоматично отчет от фискалната памет за да се актуализират сумите до момента.

След отчета касата чака да се въведе дата и час. На дисплея на касата се извежда датата на последния запис във фискалната памет. От клавиатурата трябва да се въведе вярна дата във формат ддммгг и да се натисне клавиш **П**. След това се въвежда час във формат ччмм и се натиска клавиш **П**.

След нулиране на паметта се загубва информацията за програмираните артикули и други текстове. Касовият апарат трябва да се програмира на ново.

При възникване на подобна грешка се обърнете към оторизиран сервиз.

Изключване на касата по време на печат

Ако по някаква причина касата се изключи по време на печат след възстановяване на захранването на принтера се отпечатва съобщението

“ * * * НАПРЕЖЕНИЕ * * “,

и печата продължава от прекъснатия ред.

Комуникация с компютър

Забележка: Комуникация с компютър може да се осъществи само, когато клиента е изискал това допълнително и го е посочил при закупуването на касовия апарат.

Касовият апарат има възможност за работи в следните режими:

Фискален принтер

В този случай от компютър се подават команди за продажба на стоки. Касовият апарат регистрира продажбата.

За да работи в този режим касата трябва да е в режим РЕГИСТРИРАНЕ и параметър 9 трябва да е със стойност 3.

Работа ON-LINE

Ако в режим програмиране е указано касата да работи on-line (пар.9=1) то в режим РЕГИСТРИРАНЕ при всяка продажба на артикул касата ще се обръща към компютър за да получи информация за данните на артикула. Веднага след продажбата касата ще докладва на компютъра за извършената продажба.

Работа OFF-LINE

Ако в режим програмиране е указано касата да работи off-line (пар.9=2) то в режим РЕГИСТРИРАНЕ касата ще работи със собствените си артикули, а в режим ОТЧЕТ НА АРТИКУЛИ ще предава информацията за извършените продажби към компютър.

Забележка: Максималното количество, което може да се предаде към компютъра е 99999.999. За да работи коректно комуникацията трябва да се прави отчет по артикули с нулиране преди достигане на това количество.

Програмиране на артикули от компютър

Възможно е параметрите на артикулите да се програмират от компютър. За целта касата трябва да се постави в режим ПРОГРАМИРАНЕ НА АРТИКУЛИ и да се стартира съответната програма на компютъра.

Работа с бар-код скенер

Към касовият апарат е възможно да се включи бар-код скенер. Кабела за връзка е даден на следната фигура.

За да може да комуникира скенера трябва да е настроен на скорост на комуникация 9600, без контрол по четност с един стоп бит.

В края на предаването скенера трябва да предава CR (0x0D).

Работа с електронна везна

Към касовият апарат може да се включи електронна везна за автоматично подаване на претегленото количество. Касовият апарат поддържа протокола на ел. везни тип ОТ.